

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Lib. III. Decretalium. In quo agitur De Rebus, quae in iudicium devenire solent, cujusmodi sunt, de vita et moribus Clericorum, ...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindellicorum, 1708

§. 8. De obligatione Parochi ministrandi extremam unctionem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73045](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73045)

lium, seu habitationem ad tempus non admodum breve, ut si ibi sint negotii alijus causâ; *Gloss. in Clem. 1. de privi. leg.* quod etiam procedit de aliis Sacramentis, excepto Sacramento Ordinis; ita Layman *l. 5. Theol. mor. tr. 6. c. 10. num. 5.* excipe, nisi quis fraude in præjudicium proprii Parochi ad tempus alibi constitueret domicilium; quia frater & dolus nemini patrocinari debet. Si quis habet domicilium in duplici Parochia, uterque Parochus in ejus personam habet jurisdictionem ordinariam fori pœnitentiæ, & Sacramentorum, *arg. L. assumptio. §. ult. ff. ad municip. c. 2. de sepult. in 6.*

2540 Not. 3. in Ecclesia Cathedrali posse quemlibet recipere Sacramentum pœnitentiæ; *Piascius c. 5. num. 4.* Parochus tamen Cathedralis Ecclesiæ non licere administrare Sacramenta, vel curam exercere in aliena Parochia, ut definit *Sacr. Congreg. Trid. 20. Septemb. 1628.*

2541 Not. 4. Parochum potestatem audiendi confessiones suorum Parochianorum posse alteri Sacerdoti delegare; ita Layman *cit. c. 10. num. 11.* sed intellige, Sacerdoti ab Ordinario approbato. Sed sic delegatus non potest subdelegare, nisi solus non sufficeret, quia tunc præsumi posset consensus delegantis.

2542 Not. 5. quod Parochus casus, per Episcopum reservatos, nulliter absolvat, nisi ad hoc habeat specialem facultatem, *Trid. sess. 14. de reform. c. 7.* Difficultas esse potest, unde contingat, quod invalidè suos absolvat? an, quia reservatio tollit jurisdictionem? an, quod Ordinarius in ordine ad talia peccata in foro conscientiæ suas oves illi non subiciat? mihi videtur secundum, non primum. Nam potestatem jurisdictionis in corpus Christi mysticum, seu potestatem absolvendi à peccatis in foro animæ quilibet accipit in susceptione presbyterii, de quo plura dixi in *tract. Theol. de virtute, & Sacramento pœnitentiæ, ac in specie de casibus reservatis, V. Quintanaduen. tract. 3. singul. 11. à num. 1.*

2543 Quoad alteram tituli partem 12. quando Parochiani ex obligatione communicare debent, Parochum illis teneri ministrare sacram Eucharistiam; *c. omnis utriusque;* imò quoties eam rationabiliter petunt, quia Parochus habet obligationem

pascendi oves suas, quod maximè fit verbo, & Sacramentis. In die tamen parasceves non esse distribuendam Eucharistiam, nisi infirmis, resolvit *Congregatio Rituum, 19. Febr. 1622.* Verum longè probabilius est, etiam die parasceves cullibet, etiam extra infirmitatem, licitè esse communicare, in quacunque Regulari, vel seculari Ecclesia, Capella, vel Oratorio, modò scandalum absit, ita Suarez *de Euchar. D. 8. Vasq. & alii,* quos citat, & sequitur *Quintanaduen. tr. 4. de Eucharistia, singul. 6. à n. 3.* quia Congregationis declaratio præceptum non inducit, & Innocentius Papa solum prohibet celebrare Sacramenta, non ministrare, ut constat *ex c. Sabbato. dist. 3.* Monendi tamen sunt Parochi, & Curati. 1. quando communionem deferunt ad infirmos, pixidem ibi non esse deponendam, nisi super altari viatico, vel corporali, & cum redeunt, non deponendam in cubiculo, sed reponendam in tabernaculo, ut colligitur ex *Rituale Paul. V. de Eucharistia. §. 6.* deinde, quod docet *Quintanaduennas de Euchar. tr. 4. sing. 1. num. 2.* quod si pernotabilem, seu graviter culpabilem negligentiam Parochi, vel ejus, cui hæc cura commissa est, per integrum diem ipso sciente, & consentiente, lampas accensa non sit coram Tabernaculo, mortale peccatum ab eo committatur, quod procedit etiam secluso scandalo.

Ex hoc infert, peccare ædituos, qui ne oleum consumant, noctu lampadem coram Tabernaculo extinguunt vel extinctam relinquunt, similiter & Parochos, qui sufficientem diligentiam in hac re non adhibent, sic *Quintanad. num. 3. Barb. de offic. Paroch. c. 20. num. 27. Posservin. de offic. Curati, c. 12. num. 68.* Quamvis autem *Barbosa de offic. Paroch. c. 20. n. 51.* dicat, non licere Parocho rurali deferre communionem infirmo multum distanti, cundo in equo, contrarium longè probabilius est, modò non sit periculum sacram hostiam cum sacerdote excutiendi in terram, sic *Quintanad. cit. singul. 8. n. 2.*

§. 8.

De obligatione Parochi ministrandi extremam unctionem.

Administratio extremæ unctionis, & intrinsecè, non est actus jurisdictionis

In Tit. XXIX. De Parochiis & alienis paroch. 533

tionis excedentis ordinem Presbyterii; Trid. sess. 14. c. 3. de extrem. unct. ibi: & ostenditur illic, proprios hujus Sacramenti ministros esse Ecclesie Presbyteros, quo nomine, eo loco, non ætate seniores, aut primores in populo intelligendi veniunt, sed aut Episcopi, aut Sacerdotes, ab ipsis rite ordinati, per impositionem manuum presbyterii: de facto tamen pertinet solum ad proprium cujuscunque Sacerdotem, quamvis hic alteri Sacerdoti concedere possit facultatem eam sibi subditis ministrandi; non autem non Sacerdoti. Hinc Regulares peccant, & incidunt in excommunicationem latam in Clem. 1. de privil. qui sine licentia, vel privilegio ministrant extremam unctionem secularibus, idem dic de Viatico, ut monet Quintanad. tr. 5. sing. 3. num. 3. Ut autem censentur habere licentiam, sufficit tacita ratihabitio Parochi, Episcopi, vel Papa, ut, si infirmus alioquin sine hoc Sacramento decederet; si autem Parochus, vel alius sacerdos noller eam dare, etiam invito Parochus illam dare possunt Regulares. Tenetur autem Parochus sub mortali fidelibus hoc Sacramentum petentibus ministrare, licet alia Sacramenta susceperint; & ipsi ad hoc suscipiendum non obligentur graviter; quia Parochi ex justitia tenentur consulere salutem subditorum, præsertim in mortis articulo, Layman 2. 5. tr. 8. c. 7. num. 3.

2547 Præter hæc not. 1. extremam unctionem ad infirmum sine lumine deferre non esse mortale; nam etiam chrisma pro Sacramento confirmationis sine peccato sic defertur, & quamvis aliqui putent, esse veniale, videtur tamen, quod non, quia fertur solum materia remota, exipecte consuetudinem, & Synodalia decreta. Ministrare autem ipsam extremam unctionem sine lumine, censet Quintanad. sing. 5. n. 3. non esse mortale, nunquam tamen, etiam in necessitate illam licere ministrare sine vestibus, & solemnitatibus ab Ecclesia præscriptis, docet Suarez D. 44. s. 3. num. 7. puto tamen, licere cum causa, in necessitate; quia cum aliquando sit necessarium (facit enim ægrotum ex attrito contritum) & præstari interdum non posset, si ritus observetur, his præferenda est utilitas morientis, cuius salus non debet negligi.

2548 Not. 2. Sacerdotem, qui ungit infir-

um, hoc præstare posse sine alio ministro respondente, & tergente sensum unctum, cum ipse utrumque præstare possit, si absit alius idoneus; Sæ V. extrem. Unct. num. 9. admittere tamen non posse foeminam ad utrumque, vel alterutrum; Quintanad. cit. sing. 6. num. 1. saltem sine veniali, ut docet num. 5. quamvis mortale non sit, & tertio nec Laico, nec in minoribus constituto, conceditur in Rituali Pauli V.

Not. 3. si morbus omnino desperatus sit, ab initio illius validè, & licitè ungi infirmum, licet morbus eum, ac vires ipsius, nondum graviter debilitaverit, nec mors jam instet; sic Petrus Ledesma, Henriquez, & alii. Hinc statim in initio pestis conferenda est, ut docet Suarez 3. p. tom. 4. D. 44. sect. ult. quod etiam intelligendum, cum alicui vehemens remedium est applicandum, in quo timetur, posse deficere, ut si alicui refecandus esset pes, brachium, &c. infirmum autem, qui statim in principio morbi desperati unctus est, cum ad extrema deducitur, licitè rursus ungi, quia hic status est planè diversus à priori, sic Quintanad. cit. sing. 7. num. 6. Coeterum, extremum vitæ periculum non est expectandum, sed conferri debet, ubi est prudens periculum mortis, esto infirmus integros adhuc sensus habeat. Unde in Catechismo Pii V. habetur, gravissimè peccare Parochos, qui solent observare illud tempus unguendi ægroti, cum jam omni salutis spe amisâ, vitâ & sensibus careere incipit.

Cum autem Rituale Pauli V. de extrem. Unct. num. 3. sic loquatur: loco mundo, & decenter ornato, in vase argenteo, aut stanneo diligenter custoditum habeat Parochus oleum infirmorum; & de aliis oleis pro baptismo sic: chrisma, & oleum sacrum sint in suis vasculis argenteis, aut stanneis bene observatis: non peccabit Parochus, si hæc domi decenter habeat, nisi consuetudo foret contraria, vel populo nasceretur scandalum, quod ad infirmum non ex Ecclesia deferatur; Oleum autem infirmorum licere Parochus ad infirmos mittere, ut eo extra Sacramentum ungantur, & sanitatem recuperent, consistat ex antiqua Ecclesie consuetudine, tradit Quintanad. cit. sing. 11. & ult. quamvis hoc raro, & non nisi prudenter faciendum moneat.

ARTI.